

Cena 8 kr.

— KNIHOVNA POHÁDEK. —

© ČÍSLO 11. ©

Ali Baba a čtyřicet lupičů.

Doktor Yševěda. Princ Vlastislav.

S obrázkem.

V PRAZE.

NAKLADATEL **I. L. KOBER** KNIHKUPECTVÍ.

VODIČKOVA ULICE (HLÁVKŮV PALÁC).

Obsah dosud vydaných čísel:

1. **O Popelce.** Se 2 obrázky.
2. **O Smolíčkovi. — Zlá matka.** Se 3 obrázky.
3. **O slunečníkovi, měsíčníkovi a větrníkovi.**
Jak se učil Honzík latinsky. Se 4 obrázky.
4. **Čertův švagr. — Kmotr Matěj.** Se 3 obrázky.
5. **O Pánu Bohu. — Pohádka o perníkové chaloupce.** Se 3 obrázky.
6. **O chytré princezně. — Čert a Káča. — Pohádka o kohoutkovi a slepičce.** Se 3 obrázky.
7. **Valibuk.** Se 2 obrázky.
8. **Jablka mladosti.** S 1 obrázkem.
9. **Marianské dítě. — O Palečkovi. — Podvedený lišák.** S 1 obrázkem.
10. **Modrý plamínek. — Pes a vrabec. — Vlk a člověk. — Kdo jest nejšťastnější, nejmocnější a nejmoudřejší? — Slzníček.** S 1 obrázkem.
11. **Ali Baba a čtyřicet lupičů. — Doktor Vševěda. — Princ Vlastislav.** S 1 obrázkem.
12. **Udatný krejčík. — Pohádka o zaslíbené zemi. — Pohádka o zimním králi.** S 1 obrázkem.
13. **Kouzelné housle. — Prostři se stolečku, otřes se oslíčku, obušku z pytle ven!** S 1 obrázkem.
14. **Silný Vašek. — Pohádka o kováři a krejčíkovi. — Chudá matička.** S 1 obrázkem.
15. **O třech holoubkách. — Rok. — Žitné klasy.** S 1 obrázkem.

 Jednotlivá čísla po 8 kr.

Ali Baba a čtyřicet lupičů.

V jednom perském městě žili kdysi dva bratři. A jak to již častokráte ve světě se přihází, byl jeden z nich bohat a druhý chudobný. První slul Kasim a mimo velký krám měl i rozsáhlé pozemky, druhý jménem Ali Baba neměl ničeho kromě tří hubených oslů. Živil se prodejem dříví, které v lese porážel a do města na hřbetech svých šediváků dovážel.

Když jednoho dne opět stromy kácel, spozoroval velkou tlupu jezdců, kteří po rovině k lesu se blížili. Jelikož se obával, že by to byli loupežníci, zahnal rychle svoje osly do houštiny a sám vylezl na vysoký strom. Brzy seznal, že jezdci byli skutečně loupežníci.

A bylo jich nic více a nic méně než čtyřicet. Sestoupili s koní, uvázali tyto u stromů a sundali s nich vaky, které jak se zdálo velmi těžké byly.

Nejsilnější z lupičů, jehož Ali Baba měl za náčelníka, vedl ostatní křovím až dospěli k jakési velmi vysoké skále.

Zde zvolal náčelník:

„Sesame, otevři se!“

Ihned otevřely se ve skále dvěře, jimiž všichni lupiči vešli a nejposlednější náčelník. Na to zavřela se opět

skála a po dveřích nebylo památky. Jelikož byl Ali Baba v koruně stromové dobře ukryt, řekl si v duchu:

„Nyní vyčkám, půjdou-li ti loupežníci zase zpět.“

Prošla delší doba, ale Ali Babu čekání neomrzelo. Uplynulo několik hodin, když tu skála opět se otevřela a branou v ní se objevivší vycházel vůdce následován jsa svými soudruhy.

Mezitím co tito koně své sháněli a jim rance — jak Ali Baba viděl — vyprázdňené opět nakládali, pátral náčelník, není-li nikoho na blízku a zvolal pak hlasitě:

„Sesame, zavři se!“

Beze zvuku zavřela se opět skalní stěna, vůdce usednul na koně již připraveného a všichni odjeli opět touže cestou, již byli přijeli.

Ali Baba čekal nějakou dobu, než-li opět ze svého úkrytu vylezl. Teprve když mu lupiči úplně s očí zmizeli, slezl se stromu. Potom vyhledal svoje osly, šel ke skále a zvolal:

„Sesame, otevři se!“

Ihned rozestoupila se vrata a Ali Baba vešel. Ve vysokém, lidskou rukou vytesaném sklepení leželo nahromaděno náčiní, stříbra, zlata, drahokamů, vzácných koberců a nejmožnějšího zboží vysoké kupy, a nepovolaný vetřelec ihned seznal, že se octnul v pravé loupežnické skrýši. Dlouho se však nerozmýšlel. Nacpal sobě tolik pytlů penězi, kolik jen unést mohl a naložil na své osly co jen unést mohli. Potom stoupnul si před bránu, která pokaždé, kdykoliv vyšel, zůstala otevřena a řekl:

„Sesame, zavři se!“

Aby nikdo neuhodnul co má naloženo, přikryl pytle vrstvou chrastí a dal se cestou k domovu.

Dospěv domů zavolal ihned svou ženu do stáje, aby jí tam tajně ukázal své bohatství. Radost ženina byla veliká, neboť od nynějška nemusela již tak těžce pracovat

a mohla lepší šat nositi. Jelikož chtěli ale věděti, kolik toho bohatství mají, poslal Ali Baba k bratru svému, aby mu půjčil měřici, by sobě odměřil svoje peníze. Ale žena Kasimova byla neobyčejně zvědavou, a jelikož chtěla

věděti, co bude švagr její měřiti, natřela spodek měřice voskem.

Mezi tím, co Ali Baba velkou jámu kopal, aby v ní ukryl svoje poklady, měřila žena jeho peníze, a byla plna radosti, že mohla tolikrát měřici naplniti a opět vysypati. Když pak nádobu vracela, zapomněla otřítí dno její a tak uvázl na něm jeden zlatý peníz. Její švakrová neměla

nic pilnějšího nežli měřici prohlédnouti a našla tam na spodu peníz.

Když byla svému muži, který pozdě z krámu se byl navrátil, svůj nález oznámila, oněměl tento úžasem a závistí.

Záhy z rána příštího dne šel ke svému bratru a tázal se ho, kterak přišel tak náhle k takovému bohatství, že musel svoje peníze měrou měřiti.

Když byl Ali Baba poznal, kterak se Kasim o jeho pokladu dozvěděl, vypravoval tomuto celou tu historii o lupičích a jejich skalní skrýši.

Lakomý Kasim byl radostí bez sebe, a oči jeho zářily, když mu Ali Baba vyprávěl o nahromaděných pokladech.

„Odneseme vše odtamtud!“ zvolal, „polovice bude moje a polovici máš ty mítí.“

Ačkoliv Ali Baba nechtěl o tom nejprve ničeho slyšet, povolil přece svému bratru a také mu pověděl, kterak je možno k pokladu se dostat.

Kasim však nemínil ani z daleka dělit se s bratrem svým, když byl vyzvěděl, kde má skrytý poklad hledati. A ještě téhož dne vypravil se na cestu s desíti mezky, na něž naložil velké bedny, aby možno-li celý poklad domů odvlékl. Dobře naleznuv také onen les i onu skálu a na zavolání „Sesame, otevři se!“ otevřely se též dvěře k pokladu. V několika okamžicích stál Kasim jako oslepen uprostřed toho bohatství, které se mu tu zjevilo. Dvěře se byly za ním opět zavřely.

„Toť ještě více, nežli jsem se domníval,“ řekl sobě, „a i se svými desíti mezky budu moci jen část zboží odnésti.“

Naplnil několik přinesených vaků až po vrch penězi a přemýšlel při tom, kterak by též ostatní část, kterou nebude moci dnes odvléci, do svých rukou dostal. I připadl zajisté na dobrou myšlenku, neboť ústa jeho protáhla se k širokému úsměvu.

„A nyní ven s vámi!“ řekl cinkaje potěšen zlatými mincemi, „najdu vám místečko mnohem příhodnější a krásnější, než-li máte tu, hahaha!“

Při tom vzal jeden pytel na ramena a chtěl s ním rychle vyjít ven. Nikde však nebylo viděti východu. „Otevři se!“ křičel Kasim. Však hle, vše zůstalo nehnuto. Nyní vzpomněl si Kasim, že nutno dvěře jistým jménem osloviti, ale jméno to vypadlo mu z paměti. Jelikož si ale vzpomínal, že jméno „sesam“ značí druh obilí, zkoušel to Kasim se jmény pšenice, ječmen i s jinými výrazy. Ale na žádné z nich dvěře se neotvíraly.

„Rýže, otevři se, kukuřice, otevři se!“ volal, ale vše marno. I jal se zoufale pobíhati po jeskyni hledaje východ, nikde však neobjevil dveří nebo průlomu. Jen vysoko ve stropě bylo malé zamřížované okénko. Ale kterak mohl tam se dostat? Opovržlivě odhodil stranou zlatem naplněný pytel. Neboť co platno mu bylo nyní všecko bohatství, když tu byl zavřen? A opět jal se ohledávati stěny, ne našel-li by někde otvor. Tu zaslechl pojednou šustot. Ohlédl se a otevřenou branou viděl vcházeťi ozbrojeného muže.

„To je náčelník lupičů!“ myslil si, „co sobě nyní počnu?“

Mocným skokem vrhnul se na loupežníka, srazil ho k zemi a hnál se k otvoru, aby upláchnul. Ale venku čekali již ostatní lupiči a první z nich skolil ho k zemi, a dříve než mohl opět povstati, rozsekali ho ostatní na kusy. Ihned když spatřili venku před jeskyní stojící mezky, větřili lupiči něco neblahého a měli zbraně své připraveny, takže by nikdo z jeskyně nebyl vyváznul, byť i několik jich tam bylo bývalo návštěvou. Marně tázali se lupiči, kterak bylo možno onomu neznámému dostat se do jeskyně. Vždyť bylo jim dávno již známo, že tato z nižádné strany není přístupna a že by někdo znal tajemství onoho oslovení skály, to nižádnému z nich nenapadlo.

„Nechat sem vešel kudykoliv,“ řekl konečně vůdce,

„ale má-li jaké společníky, zajisté že se některý z nich odváží ještě jednou sem přijíti. A tomu ukážeme, co naň čeká, tím, že tuto mrtvolu zde u jeskyně pověsíme.“

To se též stalo a loupežníci odešli vzavše sebou též mezky Kasimovy.

Když Kasim příští noci nepřišel domů, nastal v jeho rodině velký poplach a ještě před svítáním odebrala se Morgiana, otrokyně Kasimova, k Ali Babovi, aby mu oznámila nepřítomnost jeho bratra. Když Ali Baba zvěděl, že týž odešel vzav sebou deset mezků a bedny, pomyslíl sobě ihned, že Kasim navštívil loupežnickou skrýši, a proto bez odkladu dal se na cestu, aby ho vyhledal.

Když se večer vrátil s mrtvolou Kasimovou, zavolal nejprve Morgianu stranou a pověděl chytré dívce, co se bylo stalo jejímu pánu a prosil jí, aby o to pečovala, aby nikdo ve městě nezvěděl ničeho o hrozné smrti jeho

Potom teprve oznámil také švakrové tuto truchlivou zvěst. Také ona byla toho mínění, aby se ničeho nerozhlašovalo o podivné smrti jejího muže, jelikož by mohli na sebe přivolati pomstu loupežníků. Ale kterak si tu pomoci? Morgiana věděla radu. Příštího dne vyprávěla tu a tam, že pán její velmi onemocněl a šla také do lékárny pro léky, jakých jen v nejnebezpečnějších nemocech bývá užíváno. V noci však přivedla do domu příštipkáře, jemuž byla zavázala oči, a ten musel sešít čtyři části mrtvoly dohromady. Druhého dne rozhlásila smrt Kasimovu, přivedla kněze a kostelníky a v průvodu nejbližších příbuzných a s mnohými modlitbami byla rakev donesena na hřbitov.

Takto bylo zatím vše urovnáno; ale loupežníci, kteří při poslední své návštěvě nenalezli již mrtvolu v jeskyni, a byli nyní přesvědčeni, že kdosi tajemství jejich zná, usnesli se nedati sobě klidu ani pokoje a ničeho jiného

nepodnikati, dokud nepovoláný znatel jejich tajemství nebude vypátrán.

Naríženo tedy nejchytřejšímu z nich, aby se vyptával ve městě, kdo tam v poslední době zemřel nápadnou smrtí. Loupežník jal se pátrati. Ptal se tu i tam ve městě, ale zvěděl jen o takových úmrtích, kde lidé pouze přirozenou smrtí byli zemřeli. Mrzut chtěl se již lupič vrátiti zpět, když tu bylo mu jíti kolem krámku starého, vesele si prozpěvujícího příštipkáře. Veselost ševcova zlobila lupiče i řekl mu:

„Ty zpíváš zajisté z radosti nad tím, že přese své stáří vidíš ještě ten střevíc, který spravuješ?“

„Ten střevíc?“ smál se příštipkář, „já vidím ještě více, než-li ten střevíc. Moje stehy jsou ještě tak jemné a drobné jako toho nejmladšího. Podivil bys se mojí obratnosti, kdybych ti vypravoval, že jsem nedávno dokonce člověka sešíval.“

Loupežník napjal uši. Dal si od hovorného starce vše vypravovati a dukátem přiměl ho k tomu, že mu též ukázal, kudy byl se zavázanýma očima asi šel. A takto došel lupič vskutku k domu, v němž bydlel Kasim. Zde učinil křídou znaménko na dvěře domovní a potěšen výsledkem svého pátrání odešel opět ke svým soudruhům.

Brzy na to vracela se Morgiana z města domů a shlédla na vratech znaménko.

„Což lupiči již vypátrali cestu k nám?“ pomyslila si vtipná otrokyně. „Budeme tedy opatrní.“ Vzala kousek křídý a označila všechna vrata po celé řadě ulice tímže znaménkem. Když potom brzy na to přišli lupiči do ulice vyzvědačem jim naznačené, nebyli s to naléztí onen pravý dům a tak s nepořízenou museli se vrátiti do lesa.

Stejně vedlo se i druhému vyzvědači, který příštího dne byl vyslán do města a veden jsa příštipkářem našel

dům Kasimův a jej poznamenal. Také toto znaménko shlédla Morgiana a napsala je na ostatní domy.

Posléze vydal se sám náčelník na cestu. Jakmile však také on nalezl dům Kasimův, nenapsal naň žádného znaménka, ale prohlédl si jej i okolí jeho tak důkladně, že jej potom zcela snadně opět našel.

K večeru následujícího dne seděl Ali Baba mezi vraty domu svého zemřelého bratra, kterýž nyní obýval se svou švakrovou, a plnými doušky užíval čerstvého večerního vzduchu. Pojednou blížil se k němu dlouhý řad nákladem obtěžkaných mezků a muž, který je vedl, zastavil právě před domem Ali Baby. Byl to sám vůdce lupičů a v kožených pytlích naložených na mezcích byli jeho soudruhové, kteří malým otvorem mohli dýchat vzduch, aby se nezalkli.

Vůdce přistoupil k Ali Babovi a děl:

„Pane, vezu sebou náklad oleje, který zítra na trhu prodati chci. Nemohl jsem však nikde tu naléztí nocleh. Byl bys ty tak laskav a poskytl mi přes noc přístřeší?“

Řekl na to Ali Baba:

„Buď mi vítán!“ A vykázal mu stáj pro jeho mezky a kázal olejové pytle složit na dvore.

Po nějaké době, když se byl Ali Baba se svým hostem o všeličems pobavil, odešli všichni na lože. Jedině Morgiana nešla spát, ale myla a rovnala nádobí v kuchyni. Když pak jí při této práci dohořela lampička a ona nikde neměla po ruce ani oleje ani oharek svíčky, rozhodla se rychle a vešla do dvora, aby sobě z některého pytle trochu oleje odlila.

Když se přiblížila k jednomu pytli, tázal se ukrytý v něm lupič zcela tiše:

„Jest již čas?“

Chytré děvče uleklo se z počátku těchto slov, vzpamatovalo se však ihned a odpovědělo rovněž tiše:

„Ještě ne, ale brzy!“

Abý zvěděla zda-li ještě více pytlů podobně jest naplněno, šla od pytle k pytli a jelikož z každého slyšela stejnou otázku, dala také všude stejnou odpověď. Teprve poslední pytel našla vskutku olejem naplněný. Vzala z něho tedy kolik potřebovala a vrátila se zase do kuchyně

Nyní bylo jí úplně jasno, že hrozí celému domu velké neštěstí a že nutno rychle jednati, neboť nepochybovala ani na okamžik, že v domě nalézá se celá ona lupičská rota, která byla Kasima zavraždila. Chtěla vzbuditi Ali Babu. To by byl jistě spozoroval vůdce, který beze vší pochyby bděl, a nebylo by trvalo dlouho a byli by ukrytí lupiči brzy octli se venku. Umínala si tedy srdnatá Morgiana, že sama k činu přistoupí. Vzala kotel a odnesši jej do dvora zavěsila na stojan. Pak naplnila jej olejem z pytle a rozdělala pod kotlem oheň. Jakmile olej byl dosti horký, nalila ho do každého pytle otvorem velkou lžící a tím všichni lupiči se zalkli.

Na to odebrala se Morgiana opět do domu očekávajíc co se dále bude dít. Když se náčelníkovi zdálo, že vše v domě již pevně spí, přistoupil k oknu a házel do dvora malé kaménky. To bylo umluveným znamením pro lupiče, aby rozřezali pytle a vešli do domu. Když však na to nic se ve dvoře nehnulo, šel náčelník sám dolů, aby se přesvědčil a brzy poznal, že soudruhové jeho jsou všichni mrtvi.

Tu seznal, že není radno déle prodlévati v tomto nebezpečném domě, a proto přeskočiv zeď prásknul do bot, přísahaje pomstu Ali Babovi i jeho rodině.

Morgiana však za svůj hrdinný a rozvážný čin dostala svobodu od svého pána a zůstala i na dále v domě služebnicí. Ali Baba neřekl nikomu o této události, nýbrž zakopal mrtvolu lupičů ve své zahradě. Avšak zbraně a mezky loupežníků dal otrokem svým vždy po čase na trhu prodati.

Minul delší čas a Ali Baba ničeho neslyšel o náčelníku lupičů. Tu přivedl mu jednoho dne syn jeho, kterýž byl nyní krám Kasimův převzal, cizího kupce domů. Uzavřel s ním četné obchody, tak pravil, a požádal ho, aby mu byl hostem dnes u oběda. Ali Baba uvítal cizince a prosil ho, aby se posadil k tabuli, která byla již připravena.

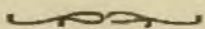
Morgiana, která přinášela jídla prohlížela si kradmo hosta a uhádla brzy, že týž nikdo jiný není než náčelník mrtvých lupičů. Umínala si tedy ihned, že bude lupiče střežiti a že ho usmrtí, dříve ještě než-li bude moci jejímu pánu a synu jeho ublížiti.

Po jídle přinášeno na stůl sladké ovoce a Morgiana ještě s jedním otrokem provedli k obveselení společnosti tanec, kterýž dle zvyku tamního doprovázen byl flétnou. Morgiana tančíc kolem hosta, spozorovala v jeho šatu ukrytou dýku. Nyní věděla, co má činiti.

Ukončivši tanec obcházela kolem mužů s malým bubínkem, na nějž při tanci byla tloukla, a prosila nyní o malý peníz za své umění. Každý z mužů hodil jí na bubínek zlaták. Když také lupič sahal po svém měsíci, a nemohl takto okamžitě rukou svých k obraně použiti, vrazila mu Morgiana náhlou ranou svou dýku do prsou, takže okamžitě klesl mrtev se sedadla. Když ji nyní Ali Baba i syn jeho výčitkami zahrnuli, vytáhla ukrytou dýku zabitého lupiče, jehož nyní také Ali Baba poznal.

Tak zachránila Morgiana po druhé pána svého od smrti. Za to byla vysoce ctěna celou rodinou Ali Baby a po čase stala se ženou jeho syna.

Nyní žil Ali Baba nerušeně a jsa jediným majitelem ohromného pokladu, který čas od času navštěvoval, aby své bohatství, z něhož hojně chudým udílel, opět rozmnožil, a ještě po jeho smrti, která ho ve vysokém stáří stihla, požívala rodina jeho v celém městě svrchované úcty a vážnosti.

Doktor Vševěda.

Byl kdysi chudý sedlák jménem Rak, a jel s dvěma voly do města, veza náklad dřeva, které prodal za dva tolary jakémusi doktorovi. Když jemu peníze byly vypláceny seděl doktor právě u stolu, a tu viděl sedlák jak výtečně jedl a pil, a zatoužil také po takovém životě a rád by byl též se stal doktorem.

Zůstal tedy ještě chvíli a tázal se posléze, nemohl-li by též se stát doktorem.

„Zajisté,“ řekl doktor na to, „jest to lehká věc.“

„Co musím dělati?“ tázal se sedlák.

„Nejprve kup sobě slabikář a sice takový, v němž na první stránce namalován jest kohoutek, potom prodej svoje voly a svůj vůz a kup sobě šaty a co vše k doktorství je zapotřebí; za třetí dej sobě namalovati tabuli s nápisem

DOKTOR VŠEVĚDA

a dej si ji pověsiti nade dveře.“

Sedlák učinil jak jemu bylo raděno. Když nyní již trochu doktoroval — ne však ještě mnoho — byly ukradeny peníze jakémusi velkému a mocnému pánu.

Tomu bylo též oznámeno, že tam a tam v té obci bydlí doktor Vševěda, který zajisté bude věděti, kdo peníze ukradl.

Kázal tedy pán onen zapřáhnouti a jel ven do oné vsi a ptal se, jest-li on ten doktor Vševěda.

„Ano,“ řekl, on že to je.

Aby tedy s ním jel a pověděl mu o ukradených penězích.

On, že pojede rád, ale také jeho žena Markéta že musí s ním.

Pán s tím souhlasil, posadil oba do vozu a jeli. Když přijeli do zámku, byla uchystána tabule a doktor měl nejprve pojísti.

On, že ano, ale také jeho žena Markéta že musí jíti s ním, a oba usedli tedy za stůl.

Když přišel první lokaj s mísou krásného jídla, šouchnul ženu a řekl: „Markéto, to je jeden!“ a chtěl tím říci, že to je ten první, který jídlo přináší. Lokaj ale myslel, že tím říci chtěl „to je ten první zloděj,“ a poněvadž jím vskutku byl, přepadl ho strach a řekl venku svým kamarádům: „Ten doktor ví všecko — teď jsme v krásné bryndě; řekl tam, že já jsem z těch zlodějů jeden.“

Druhý nechtěl již ani do sálu, ale musel přec. Jakmile ale vešel se svojí mísou, šouchnul sedlák svoji ženu a řekl: „Markéto, to je druhý.“ Sloužící se uleknul a rychle se ohlížel po dveřích.

Ani třetímu se lépe nevedlo, neboť sedlák řekl opět: „Markéto, to je třetí.“ Čtvrtý přinášel do sálu přikrytou mísu a pán chtěje zkusiti doktorovo umění, kázal jemu hádati, co je v míse.

Byli tam raci.

Sedlák okukoval mísu a v úzkosti nevěda co říci vzdychnul si:

„Ach, já ubohý Rak!“

Nyní bylo i čtvrtému sluhovi nevolno a očima mrknul na doktora, aby vyšel za ním ven: Když byli venku, přiznali se jemu všichni čtyři, že oni peníze ukradli; řekl.

mu, že je rádi zpět vrátí a mu dají velkou odměnu, jen aby je nevyzrazoval, že by jim pak šlo o krk. A též ho zavedli na místo, kam peníze ukryli.

Doktor byl s tím srozuměn, vrátil se do sálu a usednuv za stůl řekl:

„Pane, nyní budu hledati ve své knize, kde peníze jsou ukryty.

Ale pátý sluha ukryl se do kamen, chtěje slyšeti ví-li doktor ještě více.

Ten ale seděl za stolem u své knihy přemítal listy a hledal kohoutka. A jelikož jej nemohl hned nalézti řekl:

„Však já vím, že tu jsi. a ty musíš ven!“

Tu domníval se ten v kamnech, že jeho tím mínil; celý ulekán vyskočil ven a zvolal:

„Muž ten ví všecko!“

Nyní ukázal doktor Vševěda pánovi ono místo, kde peníze byly ukryty, neprozradil však, kdo je byl ukradl, dostal z obou stran plno peněz za odměnu a stal se tak slavným mužem.

Princ Vlastislav.

V jedné zemi panoval mladý král Slavoj s královnou Milostou, a ti se velmi trápili, že nemají dědice, jemuž by kdysi odkázali království. Tu jednoho dne seděla mladá královna zarmoucena v zahradní besídce, kdež se před ní náhle objevil malý, červeně oděný mužík s dlouhým, až po pás sahajícím vousem; v náručí držel tak překrásné dítětko, že královna Milosta překvapena zvolala: „Čí jest to spanilé pacholátko?“

„Bude ode dneška tvoje, královno,“ řekl mužík, načež dítětko v bílé karkulce, oděné modrým pláštěm posadil královně na klín.

„Kterak se ti mám odměniti, hodný mužíku, že jsi vyplnil největší moje přání?“ tázala se Milosta.

„Prozatím ničeho nežádám, až po čase se opět přihlásím,“ řekl mužík a zmizel. Královna pak spěchala ku králi, který měl z pacholíka neméně radost a pojmenoval ho Vlastislavem.

Celá země sdílela radost královských manželů a těšila se z prince, který prospíval ve všem dobrém; král Slavoj byl šťasten, toliko královna se rmoutila že se mužík snad opět objeví a syna pryč odvede. Avšak teprve když bylo Vlastislavovi dvacet roků a král nechal ho vyhlásiti za

svého zástupce, objevil se červeně oděný mužík s dlouhým vousem.

Vyhledal prince Vlastislava a řekl k němu: „Mým přičiněním stal jsi se synem bohatého a mocného krále, abys však mohl stále požívatí té moci a bohatství. musíš se přidati k sousednímu nepřátelskému knížeti, který táhne do boje proti Slavojovi.“

„Toho neučiním,“ řekl Vlastislav, „jednal bych nevděčně proti svým dobrým pěstounům.“

„Neuposlechneš-li mne, nestaneš se nikdy králem,“ řekl mužík.

„Raději si budu v chudobě chléb dobývatí, než-li bych zarmoutil své pěstouny,“ řekl opět Vlastislav.

„Za to tě však stihne veliký trest,“ vyhrožoval mužík.

„Nemusím se obávatí ničeho, dokud budu dobře jednatí,“ řekl princ.

Na ta slova se skřítek hrozně zaškaredil a povídal: „Nechceš-li tedy zraditi své pěstouny, vydej se do ciziny, zapomeň na své dětství, přiuč se cizím mravům a cizé řeči a při svém návratu pak hled' zde vyhubiti všecko domáci a vštěpuj svým poddaným domnění, že všecko cizí jest mnohem lepší.“

„I ty zlopověstný pokušiteli,“ rozkřikl se princ, „jaké mi to činíš nepěkné návrhy! Zraditi mám svůj jazyk, šlechtným pěstounům mám se odměniti nevděkem? To zasluhuje trestu, však mne lehko nevyvázneš“ a hnál se na mužíka.

Ten se jenom ušklíbl, máchnul čapkou ve vzduchu a princ Vlastislav proměnil se v chudého pocestného.

„Takto budeš choditi po světě, neučiníš-li mě po vůli,“ vece mužík.

„Ne, nikdy se nestanu zrádcem,“ odpověděl princ.

Tu máchnul mužík podruhé čapkou a na místě pocestného stál zde zbědovaný žebrák.

„Takovým budeš,“ řekl mužík. „pro posměch lidem, kteří ti sotva poskytnou tvrdé kůrky k utišení hladu, kdežto splníš-li mou vůli, staneš se nejmocnějším králem světa.“

„Ne, tisíckrát ne,“ řekl bývalý princ a chopil se žebrácké hole aby vyšel z hradu, tu mužík do třetice zamáchl čapkou. vůkol nastala neprůhledná mlha, a když se vyjasnilo, byl zde opět princ Vlastislav ve skvostném obleku a proti němu stál veliký ctihodný kmet, u něhož toliko bílý dlouhý vous upomínal na bývalého mužíka, a děl: „Ty jsi mne vysvobodil šlechetný panici z mého zakletí, do něhož jsem upadl vinou jediného syna. Toho jsem špatně vychoval hově veškerým jeho choutkám, odměnil se mi černým nevděkem a zradiv svou zemi, v řadě nejúhlavnějších mých nepřátel uvalil na ni přemnoho svízelů a neštěstí. Toliko hodný, šlechetný panic, pravý opak zrádného nevděčníka mohl mne vysvoboditi. Tys toho dokázal, Vlastislave, děkuji ti za vysvobození a budu ti vždy moudrým a laskavým rádcem.“ Po těch slovech ujal prince za ruku a vedl ho ku královským manželům.

Zaradovala se královna Milosta, že se více o prince strachovati nemusí a král Slavoj rád uvítal moudrého a zkušeného rádce, který hleděl se pokáním za vlastního syna přičiniti, aby princ a později mladý král Vlastislav byl od svých poddaných nade všecko ctěn a milován.

